

----- Message from Lučka Böhm - ZSSS <lucka.bohm@sindikat-zsss.si> on Fri, 12 May 2017 08:11:33 +0000 -----

To: "gp.mz@gov.si" <gp.mz@gov.si>
Subject: Pobuda MZ in Delovni skupini za pripravo predloga ZZVZZ-1 za 2. verzijo predloga ZZVZZ-1

Ministrstvu za zdravje

V vednost: Pogajalski skupini za obravnavo predloga novega Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-1)

ZADEVA: Pobuda za dopolnitev 192. člena predloga ZZVZZ-1

Ministrstvo za zdravje pripravlja novo verzijo predloga ZZVZZ-1 na podlagi pripomb zbranih v javni razpravi in socialnem dialogu. Dajem pobudo, da MZ pri tem v 192. člen ZZVZZ-1 doda novi 4. odstavek, ki se glasi:

»Zavod s finančnim načrtom del sredstev z javnim razpisom nameni za preventivne programe ohranjanja poklicnega zdravja in promocijo zdravja na delovnem mestu.«

OBRAZLOŽITEV:

V skladu z 2. členom predloga ZZVZZ-1 je eden temeljnih ciljev ZZVZZ-1 tudi *»zagotavljanje zdravja s poudarkom na promociji, preventivi in varovanju zdravja»*. V 46. členu je določeno, da pravica do zdravstvenih storitev obsega med drugim tudi *»preventivne zdravstvene storitve in programe za krepitev zdravja«*. Predlog ZZVZZ-1 v 47. in 48. členu določa le-te in postopek njihovega uveljavljanja (presejalni programi). V 82. členu ZZVZZ-1 je še omenjena preventivna obravnava v referenčnih ambulantah. Predlog ZZVZZ-1 torej financiranje preventivnih programov omejuje izključno na preprečevanje bolezni in poškodb izven dela.

Javno zdravje je prizadevanje za preprečevanje bolezni na ravni populacije in s tem za zmanjševanje bremen bolezni, tako za posameznika kot za celotno družbo, z varovanjem in krepitvijo duševnega in telesnega zdravja in zmogljivosti s pomočjo organiziranih in družbenih dejavnosti. Je strateški pristop, ki na ravni prebivalstva podaljšuje zdrava leta življenja in posledično omogoča obvladovanje stroškov za zdravstveno varstvo.

Poleg javnega zdravja je poklicno zdravje drugi najpomembnejši strateški pristop z enakimi učinki. Zavarovanja poklicnega zdravja v večini držav članic EU delodajalce spodbujajo k investiranju v varnost in zdravje pri delu z diferencirano prispevno stopnjo zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Diferencirana prispevna stopnja se zniža, če delodajalec investira v ukrepe in preventivne programe. Tak pristop ekonomske spodbude zagotavlja pozitiven odnos delodajalca do investiranja v varnost in zdravje pri delu.

To dobro mednarodno prakso, naj povzame tudi ZZVZZ-1. Zato naj ZZVZZ-1 določa tudi preventivne programe za ohranjanje poklicnega zdravja in promocijo zdravja na delovnem mestu v okviru zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. ZZVZZ-1 naj torej zato določa, da se naj del sredstev, ki se na podlagi 192. člena zbirajo z delodajalskim

prispevkom 0,53 %, namensko uporabijo tudi za preventivne programe za ohranjanje poklicnega zdravja. Določa naj, da med slednje sodijo tudi javni razpisi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) za sofinanciranje projektov zdravja na delovnem mestu.

Preventivni projekti na področju poklicnega zdravja se za razliko od preventivnih programov za preprečevanje kroničnih in drugih bolezni izven dela izvajajo na ravni posamičnega delodajalca z ukrepi, ki le-tega ozaveščajo o vzrokih za negativne kazalce zdravja ter spodbujajo k uvajanju ukrepov za njihovo obvladovanje. Da je to učinkovit pristop so dokazali rezultati dveh javnih razpisov ZZZS:

1. Javni razpis Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2013 in 2014, UL RS 35/2013;
 2. Javni razpis Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2015 in 2016, UL RS 8/2015.
- Pristop je bil učinkovit prav zato, ker so bili izvajalci projektov nosilci, prisotni na ravni posamičnega delodajalca, ki najbolj poznajo zakonitosti njegovega poslovanja in zato lahko najbolj učinkovito posredujejo sporočila ozaveščanja in prenašajo dobro prakso. Poklicno zdravje je namreč tudi razvojni element poslovanja vsakega delodajalca. Praviloma so zato najbolj primerne prav reprezentativne organizacije socialnih partnerjev, ki imajo člane pri delodajalcih v vseh dejavnostih in po vsej državi. Zakonodaja EU, povzeta v slovenskem Zakonu o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) in drugih povezanih podzakonskih predpisih, zato upošteva, da sta varnost in zdravje pri delu sistemsko povezana z delovanjem socialnih partnerjev tako na nacionalni ravni kot na ravni EU.

S predlagano dopolnitvijo ZZVZZ-1 bi bila zagotovljena neposredna pravna podlaga za takšno namensko in smiselno projektno porabo sredstev za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Zavod bi imel možnost z javnimi razpisi usmerjati projektno dejavnost v področja, kjer zaznava povečane stroške zdravljenja.

Izbor členov predloga ZZVZZ-1, ki je bil v javni razpravi, na katerega se nanaša pobuda (izbor):

VI. poglavje

ZAVAROVANJE ZA POŠKODBE PRI DELU IN POKLICNE BOLEZNI

170. člen (poškodba pri delu in poklicna bolezen)

Poškodba pri delu in poklicna bolezen ima isti pomen kot v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

172. člen (zavarovane osebe za poškodbo pri delu in poklicno bolezen)

- (1) Za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so zavarovane osebe iz prvega do

četrtega odstavka 11. člena, 12., 13., 14., 15. in četrtega odstavka 16. člena tega zakona.

174. člen

(pravice zaradi poškodbe pri delu in poklicne bolezni in postopek njihovega uveljavljanja)

- (1) Zavarovana oseba iz 172. člena tega zakona ima zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni iste pravice kot zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, če ni s tem zakonom drugače določeno.
- (2) Postopek uveljavljanja pravic zaradi poškodbe pri delu določi Zavod.
- (3) Postopek ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja poklicnih bolezni določi minister na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

5. Osnove in stopnje za plačilo prispevkov za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni

191. člen

(osnova za prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen)

- (1) Osnova za plačilo prispevka za zavarovane osebe iz prvega odstavka 172. člena tega zakona je enaka osnovi za plačilo prispevka za poškodbo in bolezen.

192. člen

(stopnje za plačilo prispevka)

- (1) Prispevek za zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen se za zavarovane osebe iz 172. člena tega zakona plačuje po stopnji 0,53 %.
- (2) Če odhodki za poškodbe pri delu in za poklicne bolezni presegajo višino prihodkov iz tega naslova v posameznem koledarskem letu in če presežka odhodkov nad prihodki iz posameznega koledarskega leta ni mogoče pokriti s presežki iz preteklih let iz naslova zavarovanja za poškodbe pri delu in za poklicne bolezni, Zavod predlaga novo višino stopnje prispevka za poškodbe pri delu in poklicno bolezen.
- (3) Če so prihodki za poškodbe pri delu in za poklicne bolezni za več kot 10 % večji od odhodkov iz tega naslova v posameznem koledarskem letu, in če Zavod nima nepokritih primanjkljajev iz preteklih let iz naslova zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, Zavod predlaga novo višino stopnje prispevka za poškodbe pri delu in poklicno bolezen.

193. člen

(zavezanec za plačilo prispevkov za poškodbo pri delu in poklicno bolezen)

(1) Prispevek za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni plačujejo:

1. delodajalci za zavarovane osebe iz prvega do četrtega odstavka 11. člena tega zakona;
2. ...

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS
ZSSS, Dalmatinova 4, SI-1000 LJUBLJANA, Slovenija

E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

T: +386 1 43 41 245

F: +386 1 23 17 298

M: +386 51 306 202

www.zsss.si

<http://payrise.eu/>

PODPIRAM DVE EVROPSKI KAMPANJI:

Razširjaj dobro prakso za Zdravo delovno okolje 2016 –2017:

preprečevanje poklicnega raka! »Zdrava delovna mesta za vse
generacije«